

Динаміка впровадження профільного навчання старшокласників за спортивним напрямком в Україні

Войтович І. М.

Волинський національний університет ім. Лесі Українки

Анотація:

Наведено показники динаміки впровадження спортивного напрямку профілізації старшокласників в Україні. У дослідженні використано статистичні дані різних організацій щодо діяльності профільного навчання. Встановлено відсотковий розподіл учнів спортивних класів та закладів, в яких вони навчаються по регіонах. Виділено рівні охоплення старшокласників даним видом навчання залежно від регіону проживання. Відмічається тенденція зацікавленості школярів фізичною культурою та спортом на профільному рівні. Виділено спортивний напрям профільного навчання, що дозволяє організувати допрофесійну підготовку учнів старшої ланки у галузі фізичної культури, спорту та туризму. Встановлено, що загалом по Україні середній показник відсотка учнів, які побажали відвідувати профільні класи саме спортивного напрямку, коливався від 2,6% до 3,0%.

Войтович І.М. Динаміка впровадження профільного навчання старшокласників за спортивним напрямком в Україні. Приведены показатели динамики внедрения спортивного направления профильного обучения старшекласников в Украине. В исследовании использованы статистические данные разных организаций относительно деятельности профильного обучения. Установлено процентное распределение учеников спортивных классов и заведений, в которых они учатся по регионам. Выделены уровни охвата старшекласников данным видом учебы в зависимости от региона проживания. Отмечается тенденция заинтересованности школьников физической культурой и спортом на профильном уровне. Выделено спортивное направление профильного обучения, что позволяет организовать допрофессиональную подготовку учеников старшей школы в отрасли физической культуры, спорта и туризма. Установлено, что в целом по Украине средний показатель процента учеников, которые пожелали посещать профильные классы спортивного направления, колебался от 2,6% до 3,0%.

Voitovych I.N. Dynamics of introduction of type teaching of senior pupils to sporting direction in Ukraine. The indexes of dynamics of introduction of sporting direction of the type teaching of senior pupils in Ukraine are resulted. In research is utilized statistical information of different organizations in relation to activity of the type teaching. The percent distributing of students of sporting classes and establishments in which they study on regions is set. The levels of scope of senior pupils this type of studies are selected depending on the region of residence. The tendency of the personal interest of schoolboys a physical culture and sport at type level is marked. Sporting direction of the type teaching is selected, that allows organize professional preparation of students of senior school in industry of physical culture, sport and tourism. It is set that on the whole on Ukraine the middle index of percent of students which wished to visit the type classes of sporting direction hesitated from 2,6% to 3,0%.

Ключові слова:

профільне, навчання, спортивний, напрямком, старшокласники, динаміка, Україна.

профильное, учеба, спортивный, направление, старшекласники, динамика, Украина.

type, studies, sporting, direction, senior pupils, dynamics, Ukraine.

Вступ.

Особливу роль у модернізації навчального процесу відіграють статистика та моніторинг, що використовуються не тільки як інструмент отримання об'єктивної інформації про стан освіти, виявлення її досягнень та недоліків, а й дають. Статистика дає можливість різнобічно охарактеризувати розвиток навчального процесу, намітити шляхи і заходи щодо усунення небажаних тенденцій [6]. Кількісну сторону сучасної освіти статистика вивчає в нерозривному зв'язку з її якісними характеристиками в конкретних умовах місця і часу, збагачуючи тим самим наші знання і даючи можливість пізнати його суть, ступінь впровадження та перспективи розвитку.

Вагомим кроком у реформуванні сучасного освітнього процесу є затвердження Концепції профільного навчання у старшій школі (2003), яка дає можливість старшокласникам обирати певний напрям профілізації, з метою набуття знань для подальшого навчання, праці та життєдіяльності. Укладачами також окремо виділено спортивний напрям, що дозволяє організувати допрофесійну підготовку учнів старшої ланки у галузі фізичної культури, спорту та туризму [3].

Аналіз наукової літератури дав можливість відзначити, що впровадження певних дисциплін на профільному рівні вивчався рядом науковців: у своєму дисертаційному дослідженні Я.С.Фруктова описала біологію [5], О.А.Марченко [4] (2009) – фізику, Г.В. Жабеева [2] (2009) – хімію, О.М. Горошкіна [1] (2005) – українську мову та ін.

Разом з тим, досліджень щодо динаміки впровадження профільного навчання за спортивним напрямком в Україні нами не знайдено, тому ця проблема потребує подальшого вивчення та глибокого аналізу.

Робота виконана за планом НДР Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Мета, завдання роботи, матеріал і методи.

Мета роботи – визначити динаміку впровадження профільного навчання старшокласників за спортивним напрямком в Україні.

Завдання дослідження: 1. Проаналізувати кількість старшокласників, охоплених профільним навчанням спортивного напрямку в Україні, та закладів, у яких вони навчалися за період з 2006-2007 н.р. по 2010-2011 н.р. 2. Виділити рівні охоплення старшокласників даним видом навчання залежно від регіону проживання.

Методи та організація досліджень. У процесі виконання роботи були використані наступні методи: аналіз і узагальнення літературних джерел та статистичних даних, метод математичної статистики. Дослідження проводилось на базі бібліотеки Волинського національного університету імені Лесі Українки, методичного відділу управління освіти і науки Волинської облдержадміністрації.

Результати досліджень.

Обробивши дані Міністерства освіти, науки, молоді та спорту про поширення профільного навчання за спортивним напрямком, ми дізнались, що відсоток учнів, охоплених даним профілем, становив від загального числа старшокласників 2,6% у 2006-2007 н.р.,

2,8% – у 2009-2010 н.р., на позначці 3,0% даний показник зупинився у 2007-2008, 2008-2009, 2010-2011 навчальних роках. Максимальна різниця кількості учнів, які відвідували профільні спортивні класи у період з 2006 по 2011 навчальні роки, становить 0,4%.

Щодо відсотка навчальних закладів з профілізацією старшої школи спортивного напрямку до загальної кількості профільних ЗОНЗ в останніх навчальних класах, то він є вищим від показника залучення старшокласників до профільних спортивних класів, що відображено на рис. 1. У 2006-2007 н.р. даний показник сягнув 4,8%; 2007-2008 н.р. охарактеризувався піком зростання кількості шкіл з профілізацією старшої школи за спортивним напрямком до 5,5%; у наступних роках відзначився спад: 5,3%, 4,3%, 3,8% відповідно (рис. 1).

Для глибшого висвітлення динаміки залучення школярів до профілізації старшої школи за спортивним напрямком нами було досліджено дані показники по кожній області, АР Крим та містах Києву та Севастополі (табл. 1).

Отож, при вивченні впровадження спортивного напрямку серед школярів міста Києва відмічено хвилеподібну динаміку, де показник першого року знаходився на найвищій позначці – 5,2%; далі відбувається зниження частки старшокласників із загальної кількості школярів, які передбачали поєднання подальшого навчання та праці з фізичною культурою, до 3,4%; в 2008-2009 та 2009-2010 н.р. даний показник стабілізувався і становив відповідно 4,3% та 4,2%. Останній досліджуваний рік показав зменшення зацікавлених ще на 0,4%.

Щодо севастопольських старшокласників, котрі профільною дисципліною обрали фізичну культуру, то їх показник був незначним від загального числа школярів спортивних класів України і коливався з року в рік то в сторону зростання, то спадання на 0,1% – від 0,2 % у 2006-2007 н.р. до 0,4% у трьох останніх досліджуваних роках (2008-2011 рр.).

У зв'язку з невисокою часткою (до 2%) старшокласників, залучених до досліджуваного профілю, та невеликими коливаннями показника по роках, на наш погляд, слід відзначити подібні тенденції у Вінницькій, Кіровоградській та Тернопільській областях.

Для Вінницького регіону з 2006 по 2011 н.р. були характерними такі показники: по 1,6% – за два перших навчальні роки, 2008-2009 н.р. – 1,4%, 2009-2010 н.р. – 1,9% і 2010-2011 н.р. – число бажаючих відвідувати спортивні класи знизилось до 1,2%. Частка кіровоградських школярів, котрі навчались даному профілю, за досліджувані роки, розмістила наступним чином: 1,2%, 1,0%, 0,6%, 0,9% та 0,8%. Тернопільські старшокласники спортивних класів за роками навчання розподілились так: 2006-2007 н.р. – 1,7%, 2007-2008 н.р. – 1,3%, подальші роки відзначались зростанням: 2008-2009 н.р. – 1,6%, 2009-2010 н.р. – 1,8% і 2010-2011 н.р. – 2,0%.

Невисокий показник і в Чернігівській області: у перші чотири роки, які нами вивчались, частка школярів, що обрали фізичну культуру профільним пред-

метом, коливалась в межах 1,0-1,2%, однак останній, 2010-2011 н.р., дав можливість відмітити зростання кількості учнів спортивних класів у 2 рази – до 2,4%. Житомирська область характеризується схожою ситуацією по залученню старшокласників до спортивного профілю навчання: у перші три досліджувані навчальні роки показник планомірно зростав з 1,4 до 1,8%, у 2009-2010 н.р. дане число збільшилось до 2,7%, а 2010-2011 н.р. відзначився, у порівнянні з попереднім роком, зниженням популярності серед житомирських школярів старших класів до фізичної культури, як профільної дисципліни, на 1,0%.

Децю вищий показник поширеності спортивного профілю серед старшокласників, який знаходиться на середньому рівні і має певні коливання, відмічається у Київській, Миколаївській, Херсонській, Чернівецькій, Черкаській, Полтавській та Івано-Франківській областях.

Профільне навчання за спортивним напрямком у Київській області впроваджувалось поступово з наростаючим характером із охопленням від 2,9% школярів, із усього числа зацікавлених по Україні, у 2006-2007 н.р., до 4,1% - у 2010-2011 н.р., лише у 2009-2010 н.р. відзначалось незначне зниження досліджуваного показника на 0,1% у порівнянні з попереднім навчальним роком.

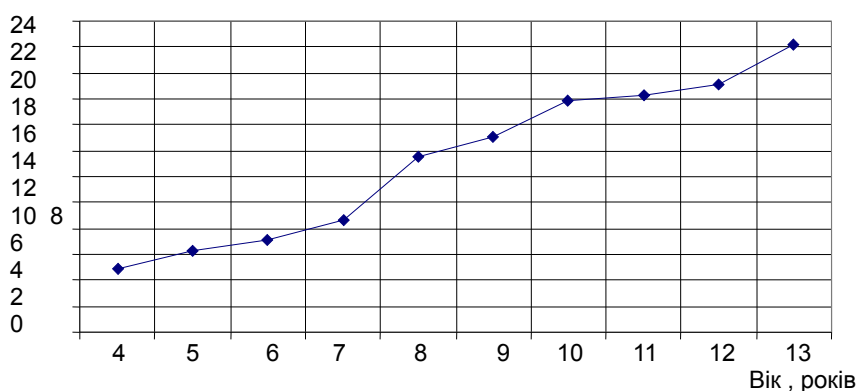
У 2006-2007 н.р. 4,2% старшокласників країни, які виявили бажання навчатись у профільних спортивних класах, проживали у Миколаївській області. Наступні три роки поспіль даний показник регіону знижувався: у 2007-2008 н.р. – до 3,1%, 2008-2009 н.р. – до 1,9%, 2009-2010 н.р. до 1,5%. 2010-2011 н.р. характеризувався зростанням популярності фізичної культури, як профільної дисципліни, на 0,7%.

Херсонщина та Чернівецька області також представлені середньою кількістю старшокласників, зацікавлених спортивним напрямком навчання, із зростанням на половині досліджуваного періоду: у 2006-2007 н.р. відсоток таких школярів Херсонщини становив 2,5%, Буковини – 2,2%; 2007-2008 н.р. – 4,2% та 2,4%; 2008-2009 н.р. – 4,7% та 2,3% відповідно. Друга частина періоду, який ми вивчали, характеризувалась спадом зацікавленості спортивним напрямком навчання учнями обох зазначених областей: до позначки 3,3% (Херсонська область) та 2,1% (Чернівецька область) – у 2009-2010 н.р.; 3,0% і 2,0% відповідно – в 2010-2011 н.р.

Показники поширення спортивного напрямку серед старшокласників Черкащини, у порівнянні із загальним числом школярів України, які навчались за даним профілем, за досліджуваний період мають хвилеподібний характер: 2006-2007 н.р. – 2,9%, 2007-2008 н.р. – 2,5%, 2008-2009 н.р. – 1,8%, у 2009-2010 н.р. – показник не змінився, залишившись на позначці 1,8%, і останній, 2010-2011 н.р., характеризувався зростанням кількості зацікавлених учнів до досліджуваного напрямку на 0,2%.

У Полтавській області в першій навчальній рік, який вивчався, відмічено, що відсоток школярів, ба-

Сила , кг

Динамометрія

Рис. 1 Показники впровадження профільного навчання за спортивним напрямком в Україні

Таблиця 1

Наповненість профільних спортивних класів шкіл України

Навчальний рік	2006/07		2007/08		2008/09		2009/10		2010/11	
	К-ть чол.	%	К-ть чол.	%	К-ть чол.	%	К-ть чол.	%	К-ть чол.	%
АР Крим	764	5,9	935	6,6	901	6,5	452	4,4	301	2,9
Вінницька	206	1,6	230	1,6	191	1,4	195	1,9	127	1,2
Волинська	522	4,0	932	6,5	969	7,0	687	6,7	745	7,1
Дніпропетровська	729	5,6	739	5,2	1077	7,7	872	8,5	985	9,4
Донецька	987	7,6	925	6,5	1004	7,2	618	6,0	750	7,1
Житомирська	185	1,4	227	1,6	257	1,8	277	2,7	176	1,7
Закарпатська	285	2,2	329	2,3	370	2,7	278	2,7	340	3,2
Запорізька	933	7,2	978	6,9	918	6,6	710	6,9	684	6,5
Івано-Франківська	445	3,4	380	2,7	465	3,3	357	3,5	346	3,3
Київська	373	2,9	447	3,1	488	3,5	350	3,4	431	4,1
Кіровоградська	155	1,2	140	1,0	88	0,6	94	0,9	79	0,8
Луганська	943	7,3	734	5,2	804	5,8	653	6,4	732	6,9
Львівська	572	4,4	698	4,9	333	2,4	257	2,5	759	7,1
Миколаївська	536	4,2	445	3,1	258	1,9	149	1,5	228	2,2
Одеська	928	7,2	894	6,3	833	6,0	459	4,5	425	4,0
Полтавська	352	2,7	324	2,3	224	1,6	186	1,8	248	2,4
Рівненська	541	4,2	582	4,1	602	4,3	587	5,7	575	5,5
Сумська	246	1,9	293	2,1	359	2,6	392	3,8	432	4,1
Тернопільська	217	1,7	185	1,3	222	1,6	181	1,8	212	2,0
Харківська	466	3,6	1056	7,4	699	5,0	404	3,9	178	1,7
Херсонська	323	2,5	592	4,2	657	4,7	336	3,3	317	3,0
Хмельницька	723	5,6	749	5,3	834	6,0	781	7,6	339	3,2
Черкаська	339	2,9	407	2,5	245	1,8	184	1,8	226	2,0
Чернівецька	284	2,2	335	2,4	317	2,3	217	2,1	213	2,0
Чернігівська	160	1,2	164	1,2	137	1,0	112	1,1	250	2,4
м.Київ	669	5,2	477	3,4	595	4,3	428	4,2	396	3,8
М.Севастополь	25	0,2	41	0,3	52	0,4	38	0,4	37	0,4

жаючих відвідувати спортивні класи, становив 2,7%. У 2007-2008 н.р. таких учнів виявилось на 0,4% менше і їх кількість зупинилась на позначці 2,3%. В середині періоду (2008-2009 н.р.) даний показник був найнижчим – 1,6%. Аналіз статистичної інформації у двох подальших роках дозволив відзначити на Полтавщині зростання частки учнів, які обрали спортивну профілізацію: в 2009-2010 н.р. – до 1,8% та у 2010-2011 н.р. – до 2,4%.

Вивчення популярності спортивного напрямку серед школярів Івано-Франківщини, по відношенню до кількості залучених учнів інших областей, дало можливість визначити наступну інформацію: у 2006-2007 н.р. частка учнів даного регіону, які виявили бажання пов'язати подальше навчання з фізичною культурою, складала 3,4%, у 2007-2008 н.р. – 2,7%, 2008-2009 н.р. – 3,3%, 2009-2010 н.р. характеризувався зростанням відсотка школярів, які обрали спортивний напрям профілізації, до 3,5%, показник 2010-2011 н.р. повернувся до рівня 2008-2009 н.р. і становив 3,3%.

Ми виділили два регіони, у яких рівень популярності фізичної культури, як профільної дисципліни, знаходиться на середньому рівні і відзначається позитивна динаміка популяризації серед старшокласників – це Закарпатська та Сумська області. Отож, даний показник у перший навчальний рік, який ми вивчали, становив 2,2% у Закарпатській та 1,9% – у Сумській областях; 2,3 та 2,1% з усіх школярів нашої країни, які обрали спортивний напрям навчання, у 2007-2008 навчальних роках проживали на території Закарпатської та Сумської областей відповідно; 2008-2009 н.р. характеризувався показниками у 2,7% та 2,6%; у 2009-2010 н.р. частка старшокласників, що вирішили пов'язати своє навчання та працю з фізичною культурою та спортом, зупинилась на позначці 2,7% – для Закарпаття та 3,8% – для Сумщини; 2010-2011 н.р. мав позитивний приріст даного показника для обох регіонів на 0,5 та 0,3% відповідно.

Регіонами, які мали високий рівень охоплення старшокласників спортивним напрямком, ми визначили Донецьку, Запорізьку, Луганську, Хмельницьку, Рівненську, Волинську, Дніпропетровську, Одеську області та Автономну Республіку Крим.

7,6% школярів України, які виявили бажання навчатись у профільних спортивних класах у 2006-2007 н.р., проживали на Донеччині. Наступний рік відзначився спадом досліджуваного показника до рівня 6,5%. В 2008-2009 н.р. відсоток учнів, котрі займалися фізичною культурою як профільною дисципліною, становив 7,2, у 2009-2010 н.р. – 6,0 і у 2010-2011 н.р. – відсоток зріс до 7,1.

Щодо дослідження популярності спортивного напрямку навчання серед старшокласників Запоріжжя, то встановлено, що показник 2006-2007 н.р. був на позначці 7,2%. Наступні два роки характеризувались зниженням популярності вище вказаного напрямку (2007-2008 н.р. – 6,9%, 2008-2009 н.р. – 6,6%). Відсоток запорізьких школярів, які вирішили поєднати свої навчання та працю з фізичною культурою, у 2009-

2010 н.р. повернувся до рівня 2007-2008 н.р. (6,9%). У 2010-2011 н.р. даний показник знизився, у порівнянні з усіма досліджуваними роками, до 6,5%.

У 2006-2007 н.р. відсоток учнів старших класів Луганщини, які виявили бажання навчатись у спортивних класах, становив 7,3%. 2007-2008 н.р. характеризується зниженням кількості школярів спеціалізованих класів до рівня 5,2%. Дослідження статистичної інформації щодо впровадження профільного навчання за спортивним напрямком дало можливість відзначити у наступних роках зростання відсотка луганських учнів, які обрали даний напрям навчання, – у 2008-2009 н.р. до 5,8%, у 2009-2010 н.р. – до 6,4% та в 2010-2011 н.р. – до 6,9%.

Хмельницькі старшокласники становили 5,6% із загального числа старшокласників України, які обрали спортивний напрямок навчання у 2006-2007 н.р.. 2007-2008 н.р. вказав на зниження даного показника до 5,3%. Наступні два навчальні роки із періоду, що вивчається, були обумовлені зростанням зацікавленості учнів до фізичної культури, як профільною дисципліною (2008-2009 н.р. – 6,0%, 2009-2010 н.р. – 7,6%). Останній рік, який був охоплений нашим дослідженням, відзначився різким зниженням популярності спортивного напрямку більше, ніж у 2 рази і зупинився на позначці 3,2%.

Рівненщина характеризується дещо нижчими показниками у порівнянні із вище згаданими областями. Вихідний рівень поширеності спортивного напрямку саме у ЗОНЗ даного регіону, у порівнянні з такими ж даними по Україні, знаходився на позначці 4,2%. У 2007-2008, 2008-2009 н.р. зацікавленість школярів майже не змінилась (4,1%, 4,3%). Найпродуктивнішим у виборі старшокласниками фізичної культури, як профільною дисципліною, серед досліджуваних нами навчальних років, виявився 2009-2010 н.р. – 5,7%. І 2010-2011 н.р. дав можливість відзначити досліджуваний показник школярів Рівненщини, охоплених спортивним напрямком навчання, на рівні 5,5%.

Окремо, на наш погляд, слід виділити високі показники залучення старшокласників до спортивного напрямку профілізації в Одеській області. Однак, як негативний фактор, відмітимо, що з 7,2% у 2006-2007 н.р. відсоток школярів спортивних класів Одещини з кожним роком знижувався: на 0,9% – у 2007-2008 н.р., на 0,3% – у 2008-2009 н.р., на 1,5% у 2009-2010 н.р. у порівнянні з попередніми роками. І у 2010-2011 н.р. досліджувана частка старшокласників, котрі обрали фізичну культуру профільною дисципліною, становила 4,0%, що на 3,2% нижче початкового рівня дослідження.

Схожа картина відмічається і в Автономній Республіці Крим, де у перші три роки, які вивчались, досліджувані показники знаходились на високому рівні, однак останні – характеризувались зниженням більше, ніж у 2 рази. У 2006-2007 н.р. відсоток учнів АР Крим, які обрали спортивну профілізацію, від загального числа таких школярів по Україні, становив 5,9%. Наступного року цей показник сягнув піку для даного регіону

– 6,6%. У подальші роки бажання кримських школярів обрати фізичну культуру профільною дисципліною з кожним навчальним роком знижувалось: 2008-2009 н.р. – 6,5%, 2009-2010 н.р. – 4,4% і 2010-2011 н.р. – 2,9%.

Динаміка вище вказаного показника в досліджувані роки у Волинській та Дніпропетровській областях дещо схожа, оскільки знаходиться на високому рівні, має схильність до планомірного зростання з одноразовим зниженням. Так, початковий рівень Волинської області був на позначці 4,0%, Дніпропетровської – 5,6%. У 2007-2008 н.р. число волинських учнів, які б хотіли відвідувати у старшій ланці школи спортивні класи, збільшилась на 2,5%, кількість таких же дніпропетровських старшокласників зменшилась на 0,4% і становила – 5,2%. 2008-2009 н.р. був сприятливим для підвищення числа школярів профільних спортивних класів, як для Волині (7,0%), так і для Дніпропетровщини (7,7%). Наступний навчальний рік був більш позитивним для впровадження спортивного напрямку навчання у Дніпропетровській області і відсоток бажаних зріс на 0,8%, зупинившись на позначці 8,5%, що було найвищим результатом серед усіх регіонів України. У Волинській області, в цей навчальний рік, відмічається зниження показника до 6,7%. Встановлено, що в обох вище вказаних областях у 2010-2011 н.р. число школярів, які вирішили пов'язати подальше навчання з фізичною культурою та спортом, зросло на 0,4% у Волинській області та на 0,9% – у Дніпропетровській, сягнувши 7,1% та 9,4% відповідно. Останній показник є абсолютним максимумом за усі досліджувані роки серед регіонів нашої країни.

Цікавий випадок щодо впровадження профільного навчання за спортивним напрямком ми визначили у Львівській і Харківській областях, де динаміка охоплення школярів у профільні спортивні класи за досліджувані роки характеризувалась похибкою близько 5%.

Отож, вихідний показник частки львівських школярів, які відвідували спортивні класи в старшій ланці школи, складав 4,4%, 2007-2008 н.р. характеризувався зростанням відсотка до 4,9. Подальші два навчальних роки дозволили відзначити різке зниження зацікавленості старшокласників до фізичної культури як профільної дисципліни: у 2008-2009 н.р. – до 2,4% та 2009-2010 н.р. – до 2,5%. Підвищення популярності спортивного напрямку серед старшокласників Львівської області до рівня 7,1% відмічене у 2010-2011 н.р.

Вихідні досліджувані показники 2006-2007 н.р. Харківщини були на рівні 3,6%, у наступному, 2007-2008 н.р., відмічалось зростання відсотка зацікавлених учнів старших класів фізичною культурою та спортом на профільному рівні до 7,4. Наступні роки досліджуваного періоду, у порівнянні з попередніми навчальними роками, характеризувалися зниженням вище вказаного показника на 2,4% у 2008-2009 н.р. та на 1,1% – у 2009-2010 н.р. Частка харківських старшокласників спортивних класів із загального числа

таких школярів по Україні у 2010-2011 н.р. становила всього 1,7% (див. табл.1).

Отож, найбільша похибка щодо частки залучення учнів до профільного навчання за спортивним напрямком у статистичних даних Львівської області сягнула 4,7%, Харківської – 5,7%.

Що стосується таких даних загалом по Україні, то середній показник відсотка учнів, які побажали відвідувати профільні класи саме спортивного напрямку, коливався від 2,6% до 3,0% (рис. 1).

Показники певних областей по кількості старшокласників, які вирішили пов'язати подальше навчання з фізичною культурою та спортом, коливались за роками навчання то в сторону збільшення, то – зменшення (Миколаївська – 1,5-4,2%, Хмельницька – 3,2-7,6%, Львівська – 2,4-7,1% та ін.), в інших регіонах похибка не виходила за межі 1% (Вінницька – 1,2-1,9%, Закарпатська – 2,2-3,2%, Тернопільська – 1,3-2,0%, Івано-Франківська – 2,7-3,5% та ін.), що не дозволяє відзначити загальних тенденцій до поширення спортивного напрямку.

Висновки.

1. Проаналізувавши показники впровадження профільного навчання за спортивним напрямком в ЗОНЗ України з 2006-2007 по 2010-2011 н.р., ми встановили, що частка навчальних закладів зі спортивною профілізацією старшої школи є вищою від результатів залучення старшокласників до профільних спортивних класів. Відмічається подібна тенденція зацікавленості школярів фізичною культурою та спортом на профільному рівні впродовж досліджуваних нами навчальних років. Їх відсоток становив 2,6% – у 2006-2007 н.р., 2,8% – у 2009-2010 н.р. в 2007-2008, 2008-2009 та 2009-2010 навчальних роках – по 3,0% старшокласників були зайняті у спортивних класах. Частка навчальних закладів з профілізацією старшої школи спортивного напрямку перші два досліджувані роки зростала і склала відповідно 4,8 та 5,5%; у подальші ж роки відзначено спад на 0,2%, 0,1% та 0,5% до кожного попереднього року.
2. В залежності від кількості школярів, охоплених спортивним напрямком навчання по регіонах України, нами було виділено наступні рівні впровадження відповідного профільного навчання: низький (Вінницька, Кіровоградська, Чернігівська та Тернопільська області); середній (Київська, Миколаївська, Херсонська, Чернівецька, Черкаська, Полтавська та Івано-Франківська області); достатній (Закарпатська та Сумська області); високий (Донецька, Запорізька, Луганська, Хмельницька, Рівненська, Волинська, Дніпропетровська, Одеська області та Автономна Республіка Крим).

Перспективи подальших досліджень проблеми пов'язані з визначенням динаміки та глибоким аналізом профільного навчання старшокласників за іншими напрямками навчання.

Література:

1. Горошкіна, О. М.. Методика навчання української мови в загальноосвітніх навчальних закладах III-го ступеня природничо-математичного профілю, Херсон, Херсонський держ. ун-т, 2005, 431 с.
2. Жабсєв Г.В. Методика використання інтернет-ресурсів у процесі профільного навчання фізики, Київ, Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова, 2009, 20 с.
3. Концепція профільного навчання в старшій школі. Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України, Київ, Педагогічна преса, 2003, № 24, С.3–16.
4. Марченко О.А. Технологія вивчення теоретичного матеріалу з механіки у класах фізико-математичного профілю, Київ, Держ. вищ. навч. заклад «Запоріж. нац. ун-т, 2009, 20 с.
5. Фруктова Я.С. Диференціація навчання в профільних класах біологічного спрямування (на матеріалі курсу «Загальна біологія»), Київ, Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова, 2003, 241 с.
6. Якимець О.І. Моніторинг якості профільного навчання: шляхи удосконалення роботи закладів і установ освіти Полтавської області (2006/2007 н.р.) Профільне навчання : досвід, упровадження, інноваційні технології, Полтава, ПОІППО, 2008, С.11-12.

Інформація об авторе:

Войтович Ірина Николаевна
virchuk@bk.ru

Волынский национальный университет имени Леси Украинки
просп. Свободы, 13, г. Луцк, 43025, Украина
Поступила в редакцию 22.03.2012г.

References:

1. Goroshkina O. M.. *Metodika navchannia ukrayins'koyi movi v zagal'noosvitnikh navchal'nikh zakladakh III-go stupenia prirodnicho-matematichnogo profilu* [Method of studies of Ukrainian in general educational establishments of III degree naturally mathematical type], Kherson, KSU Publ., 2005, 431 p.
2. Zhabieiev G.V. *Metodika vikoristannia internet-resursiv u procesi profil'nogo navchannia fiziki* [A method of the use of internet resources in the process of type studies of physics], Kiev, NPU Publ., 2009, 20 p.
3. *Koncepciia profil'nogo navchannia v starshij shkoli* [Conception of type studies at senior school], *Informacijnij zbirnik Ministerstva osviti i nauki Ukraini* [Informative collection of Department of education and science of Ukraine], 2003, vol.24, pp. 3–16.
4. Marchenko O.A. *Tekhnologiia vivchennia teoretichnogo materialu z mekhaniki u klasakh fiziko-matematichnogo profilu* [Technology of study of theoretical material from mechanics in the classes of physical mathematical type], Kiev, 2009, 20 p.
5. Fruktova Ia.S. *Diferenciaciia navchannia v profil'nikh klasakh biologichnogo spriamuvannia* [Differentiation of studies in the type classes of biological direction], Kiev, NPU Publ., 2003, 241 p.
6. Iakimec' O.I. *Monitoring iakosti profil'nogo navchannia: shliakhi udoskonalennia roboti zakladiv i ustanov osviti Poltavs'koyi oblasti* [Monitoring of quality of type studies: ways of improvement of work of establishments and establishments of formation of the Poltava area]. *Profil'ne navchannia: dosvid, uprovozheniia, innovacijni tekhnologiyi* [Type studies: experience, introduction, innovative technologies], Poltava, POIPPO, 2008, pp. 11-12.

Information about the author:

Voitovych I.N.
virchuk@bk.ru
Volynskiy National University
boulevard Freedoms 13, Lutsk, 43025, Ukraine
Came to edition 22.03.2012.